

Hoivaherätys!

Kohti maailman parasta perhepolitiikkaa

Väestöpäivä 12.5.2026

ALLI
PAASIKIVEN
SÄÄTIÖ

NetResilience

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Työnteko ja hoivavastuut

Väestöpäivä 2026

Aamupäivän ohjelma

- 9.15–9.35 Tilaisuuden avaus, Väestöliiton hallituksen puheenjohtaja Hilikka Kemppi
Johdantoa päivän teemaan, Ruuhkavuodet 2 –hankkeen johtaja Anna Kokko
- 9.35–9.50 Kuka hoivaa? Alustus, tutkija Tiia Sorsa, Väestöntutkimuslaitos
- 9.50–10.05 Kokemusasiantuntija Tanja Litmasen haastattelu
- 10.05–10.10 *Lyhyt tauko*
- 10.10–10.55 Hoivaherätys – työpaikkojen tarpeet ja realiteetit? Paneelikeskustelu.
- 10.55–11.05 Hoiva ja työnteko – miten järjestyy työpaikalla? Henkilöstöjohtaja Marko Rissanen, DNA
- 11.05–11.20 Monimuotoiset perheet ja omaisten hoiva työelämässä, Tiina-Emilia Kaunisto,
Monimuotoiset perheet –verkosto

Keskustelua & päätössanat

11.30–12.30 Lounastauko

Tutkimus- ja kehittämishanke

Ruuhkavuodet 2

-Työssäkäynti ja iäkkäästä läheisestä huolenpito yli 50-vuotiaan arjessa

2024-2026

Työnteko ja iäkkäiden omaisten hoiva

- Eri toimialat
- Erilaiset toimintakyvyt
- Suhtautuminen ja käytännöt
- Puheeksi ottaminen
- Esihenkilöiden osaaminen

Tulossa: Tietopaketit (2026)

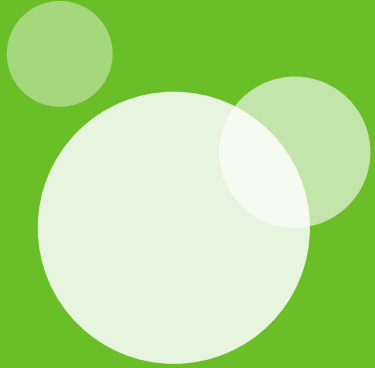

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

KEMI

Kela|Fpa

Perhebarometriaineiston 2025 tuloksia

Työn ja läheisten hoivan yhteensovittaminen

Esityksen sisältö

- Mikä Perhebarometri?
- Aineisto
- Tulokset
- Yhteenveto

Mikä Perhebarometri?

Väestöliitto

Kuka haluaa

LAPSI

2020-luvulla?

TIIA SORSA, NOORA LEHTONEN & ANNA ROTKIRCH

Perhebarometri 2023

Väestöliitto

Tahdotko?

Suomalaisten parisuhteet,
sinkkuus ja seksielämä

Tiia Sorsa
Susanna Kuokkanen
Noora Lehtonen
Venla Berg

Perhebarometri 2024

Tiia Sorsa | Noora Lehtonen | Amanda Ahola | Anna Rotkirch

Sukua,
ystäviä,
yhteyden-
pitoa

PERHE JA YSTÄVÄT

PERHE
BARO
METRI
2025

Väestöliitto

Väestöliitto

Noora Lehtonen
Tiia Sorsa
Anna Rotkirch

Kaikki
tykkää
perheistä

Suomalaisten
perhepoliittiset
toiveet

Perhebarometri 2023

Väestöliitto

Perhebarometriaineisto 2025

- Keruu toukokuu 2025 (Norstat)
- N = 5 117
- 18–79 vuotiaat manner-Suomessa asuvat suomalaiset
- Edustava: ositettu satunnaisotanta kiintiöillä + painokertoimet

- **Tässä esityksessä:**
 - 50–69-vuotiaat (1 735 vastaajaa)
 - Työssäkäyvät (886 vastaajaa)

Mitä tutkittiin?

- **Kuinka moni 50–69-vuotias työssäkäyvä suomalainen auttaa läheisiään?**
- **Keitä autetaan?**
 - Keitä sukulaisia ja ystäviä
 - Omaa sukupolvea, nuorempia, vanhempia vai useampia näistä?
- **Miten avunanto vaikuttaa työssäkäyntiin?**

Esityksessä käytetyt määritelmät

- **Työssäkäynti = tekee ainakin joitakin tunteja viikossa ansiotyötä**
- **Sukupolvet:**
 - Nuorempi sukupolvi = Omat lapset, lapsenlapset, sisarusten lapset, puolison sisarusten lapset, lasten puoliset, muut läheiset lapset
 - Oma sukupolvi = Puoliso, sisarukset, serkut, puolison sisarukset, sisarusten puoliset, ystävät
 - Vanhempi sukupolvi = Omat vanhemmat, isovanhemmat, vanhempien sisarukset, puolison vanhemmat

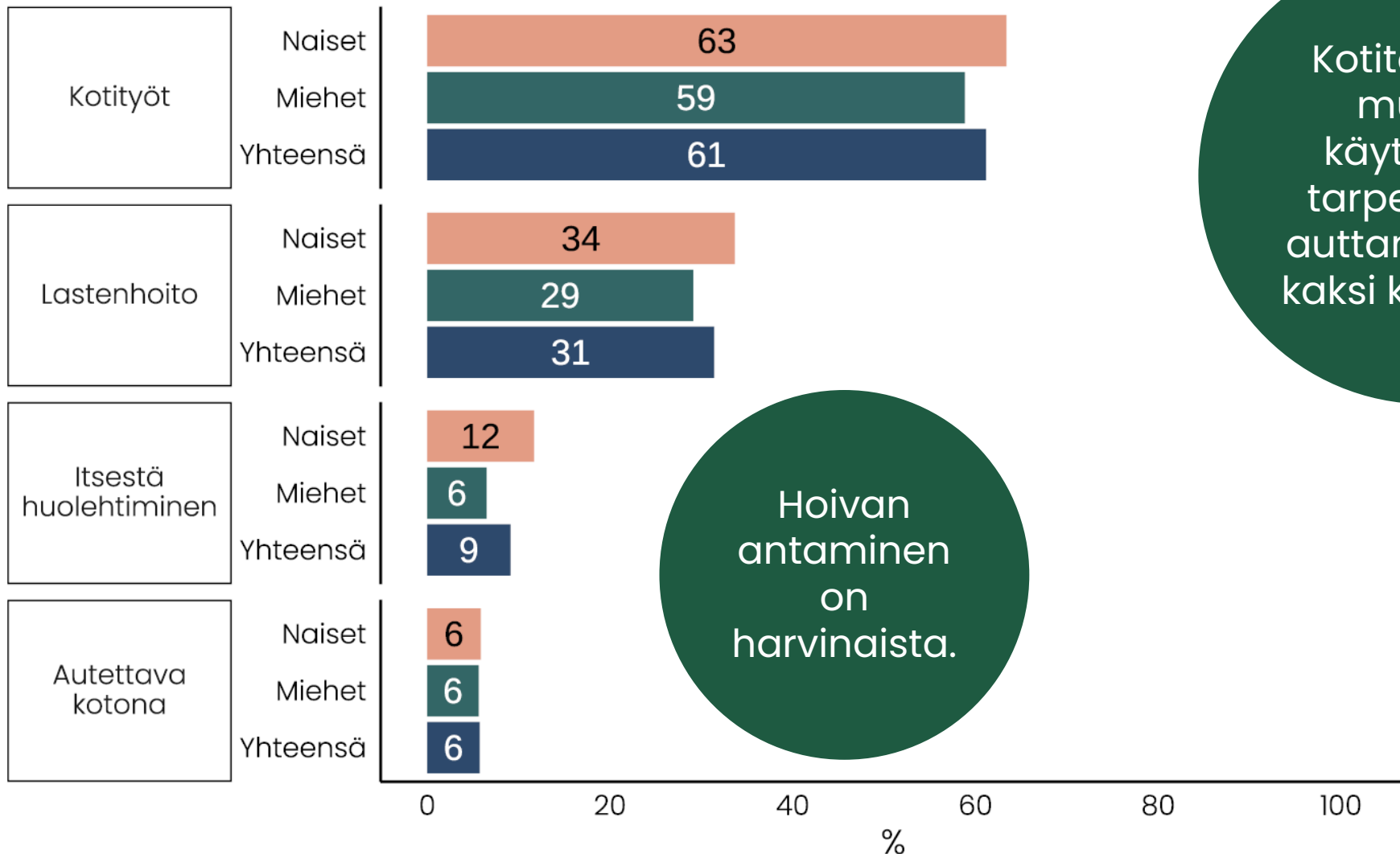
Photo by Centre for Ageing Better on Unsplash

TULOKSET

Kuinka moni teistä on auttanut jotakuta?

- **Kotityöt ja muu käytännön apu** (esim. ruoanlaitto, remontti, kyyditseminen, tietokoneet)
- **Lapsiin liittyvät avuntarpeet** (esim. lasten perään katsominen, leikkiminen, harrastuksiin vieminen, lastenhoito)
- **Itsestä huolehtiminen** (esim. sängystä nouseminen, peseytyminen)
- **Kuinka monella asuu autettava samassa kotitaloudessa** (pl. alaikäiset lapset)

Kuinka yleistä auttaminen on?

Kotitöissä ja muissa käytännön tarpeissa on auttanut lähes kaksi kolmesta.

Hoivan antaminen on harvinaista.

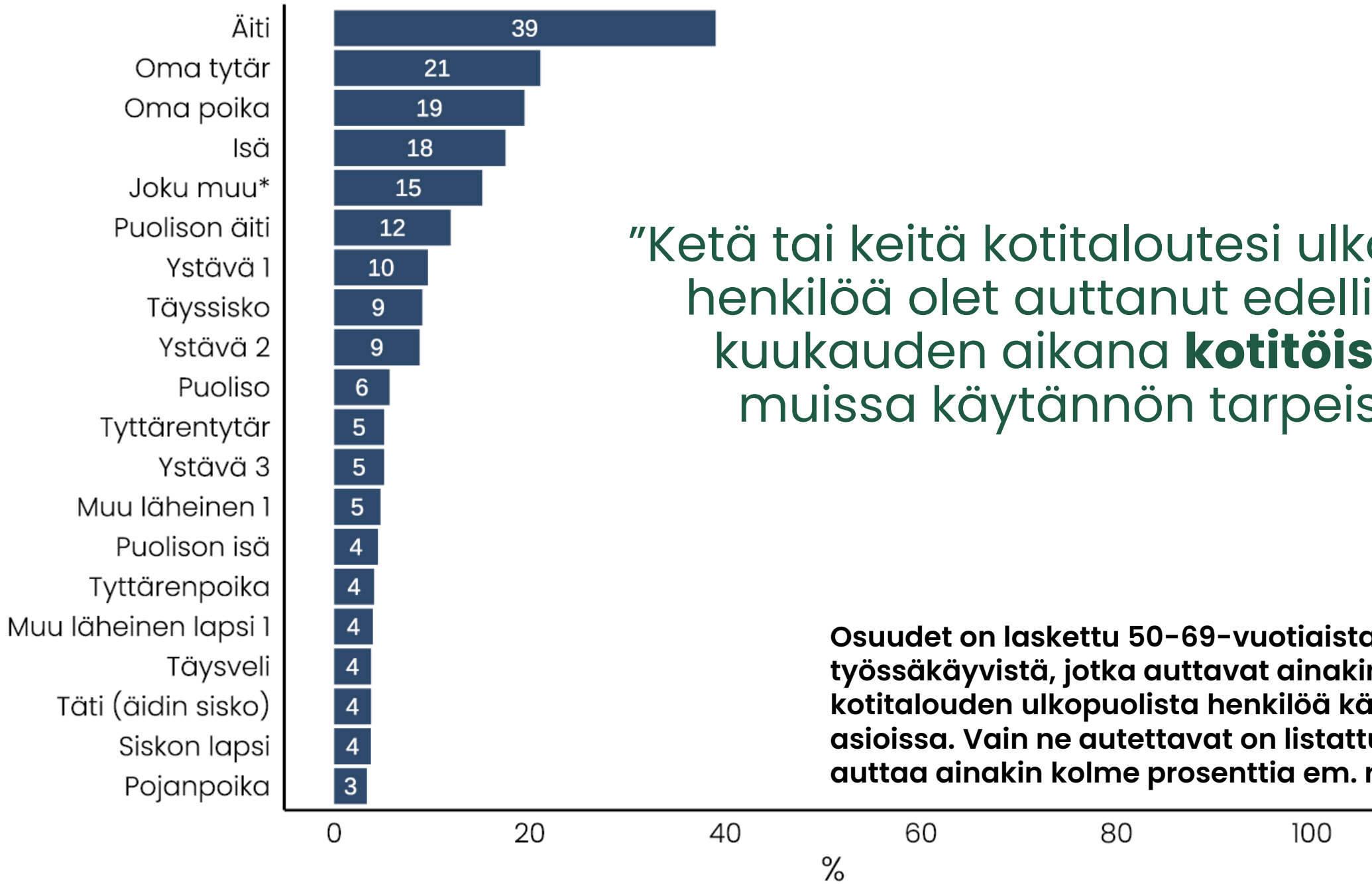
→ Yllättävän pieni ero naisten ja miesten välillä?

Kuinka moni 50-69-vuotias työssäkäyvä suomalainen on auttanut 12 kk aikana ainakin jotakuta läheistään missäkin.

N = 433 (naiset), 453 (miehet)

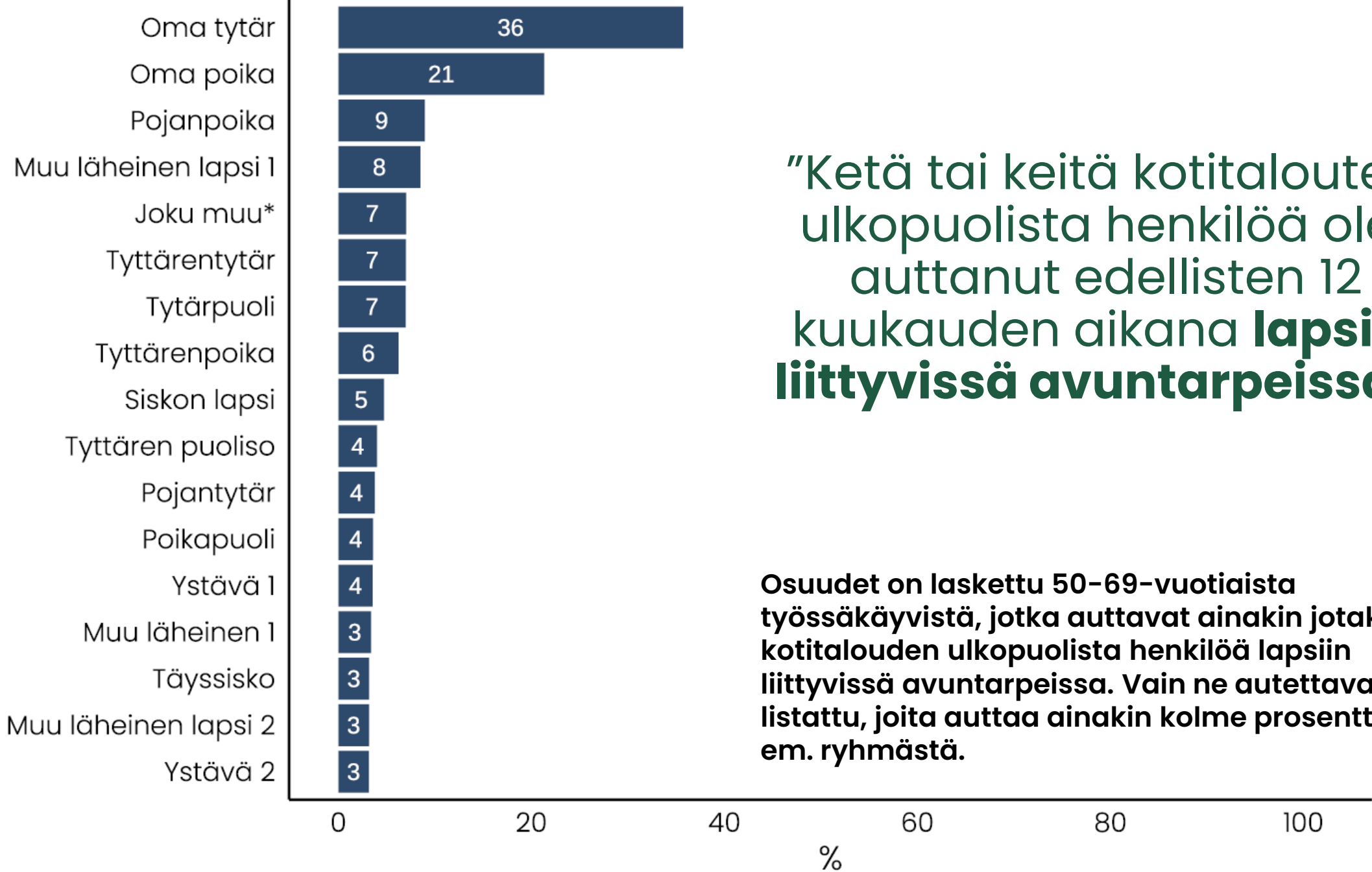
Keitä kotitalouden ulkopuolisia te olette auttaneet?

- **Kotityöt ja muu käytännön apu** (esim. ruoanlaitto, remontti, kyyditseminen, tietokoneet)
- **Lapsiin liittyvät avuntarpeet** (esim. lasten perään katsominen, leikkiminen, harrastuksiin vieminen, lastenhoito)
- **Itsestä huolehtiminen** (esim. sängystä nouseminen, peseytyminen)

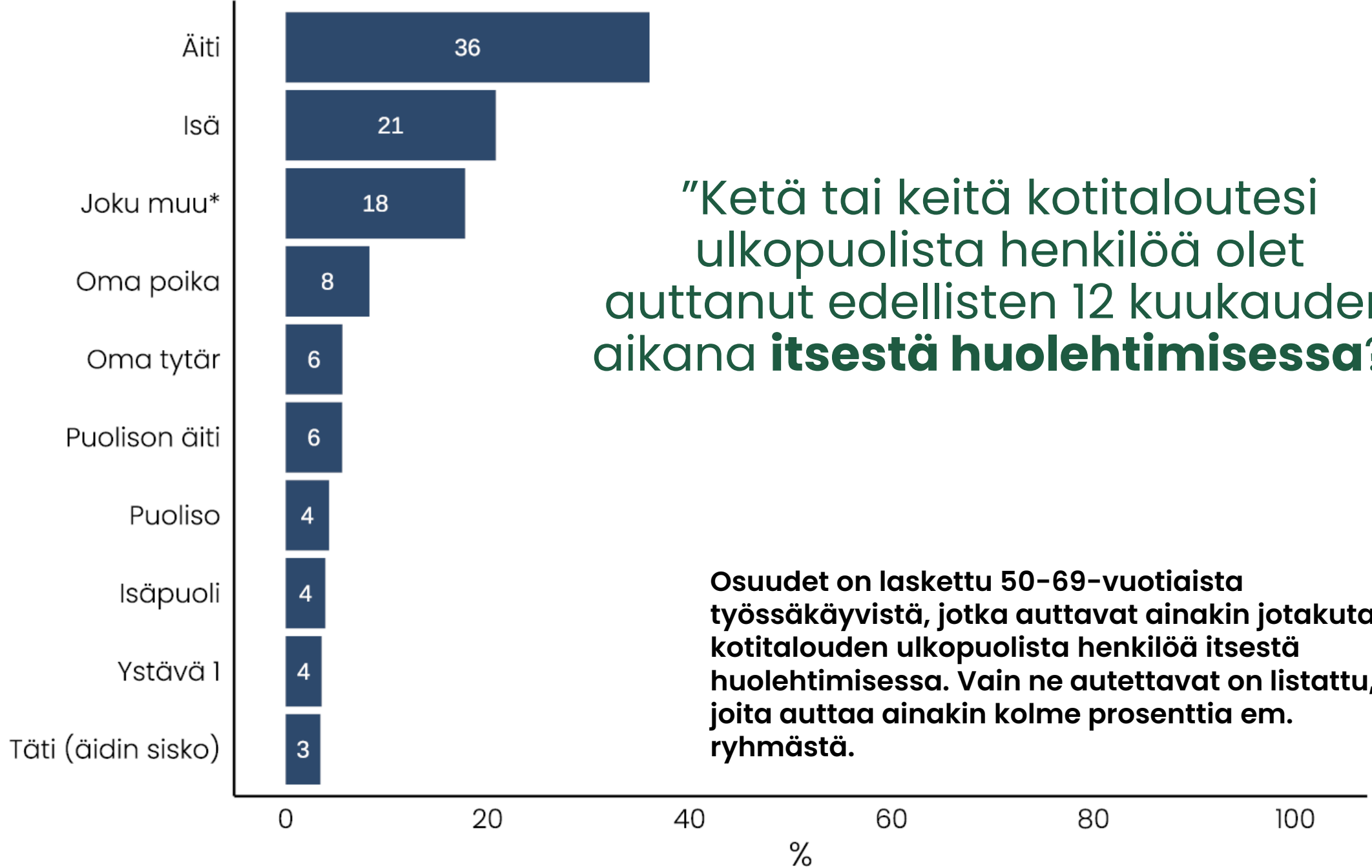
”Ketä tai keitä kotitaloutesi ulkopuolista henkilöä olet auttanut edellisten 12 kuukauden aikana **kotitöissä** tai muissa käytännön tarpeissa?”

Osuudet on laskettu 50-69-vuotiaista työssäkäyvistä, jotka auttavat ainakin jotakuta kotitalouden ulkopuolista henkilöä käytännön asioissa. Vain ne autettavat on listattu, joita auttaa ainakin kolme prosenttia em. ryhmästä.

”Ketä tai keitä kotitaloutesi ulkopuolista henkilöä olet auttanut edellisten 12 kuukauden aikana **lapsiin liittyvissä avuntarpeissa?**”

Osuudet on laskettu 50–69-vuotiaista työssäkäyvistä, jotka auttavat ainakin jotakuta kotitalouden ulkopuolista henkilöä lapsiin liittyvissä avuntarpeissa. Vain ne autettavat on listattu, joita auttaa ainakin kolme prosenttia em. ryhmästä.

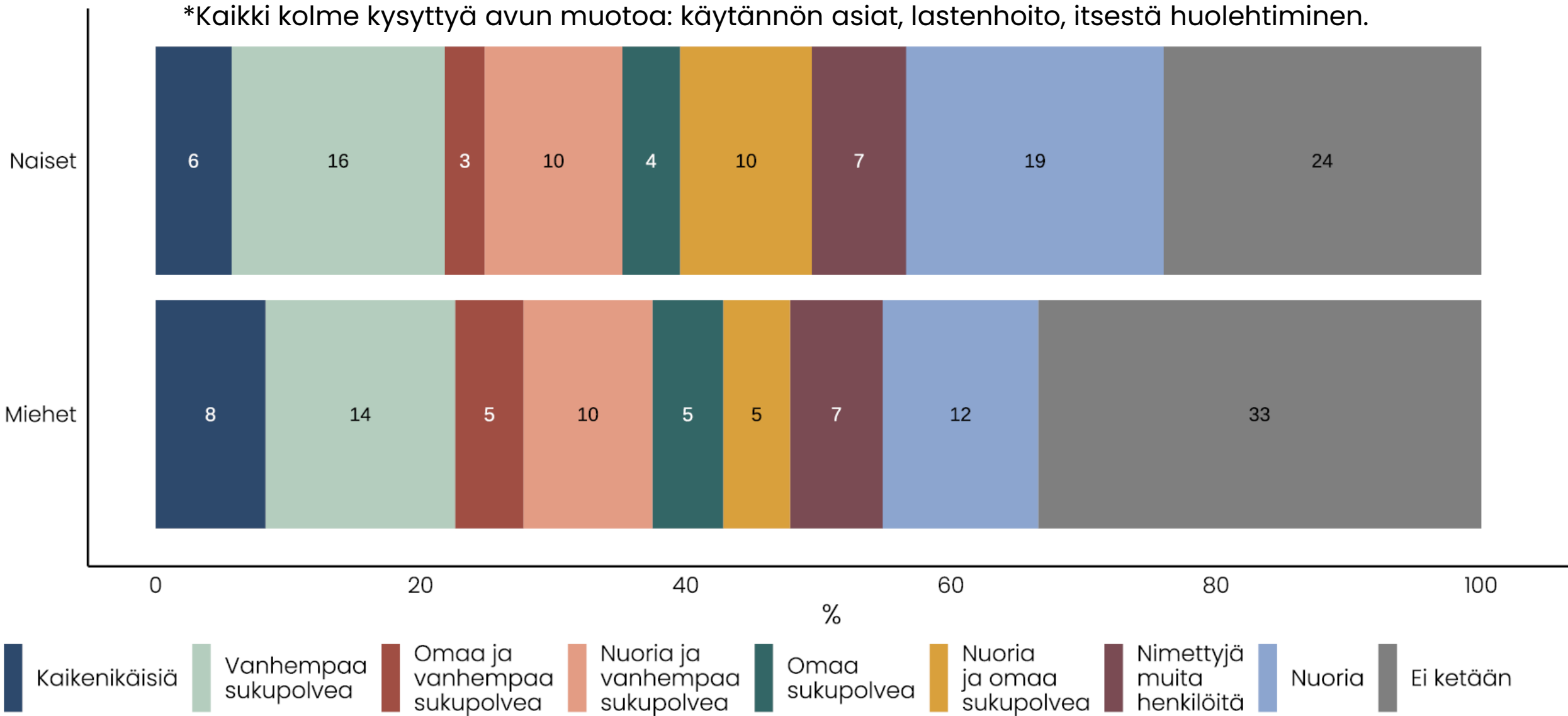

”Ketä tai keitä kotitaloutesi ulkopuolista henkilöä olet auttanut edellisten 12 kuukauden aikana **itsestä huolehtimisessa?**”

Osuudet on laskettu 50–69-vuotiaista työssäkäyvistä, jotka auttavat ainakin jotakuta kotitalouden ulkopuolista henkilöä itsestä huolehtimisessa. Vain ne autettavat on listattu, joita auttaa ainakin kolme prosenttia em. ryhmästä.

Kuinka moni auttaa* kutakin sukupolvea?

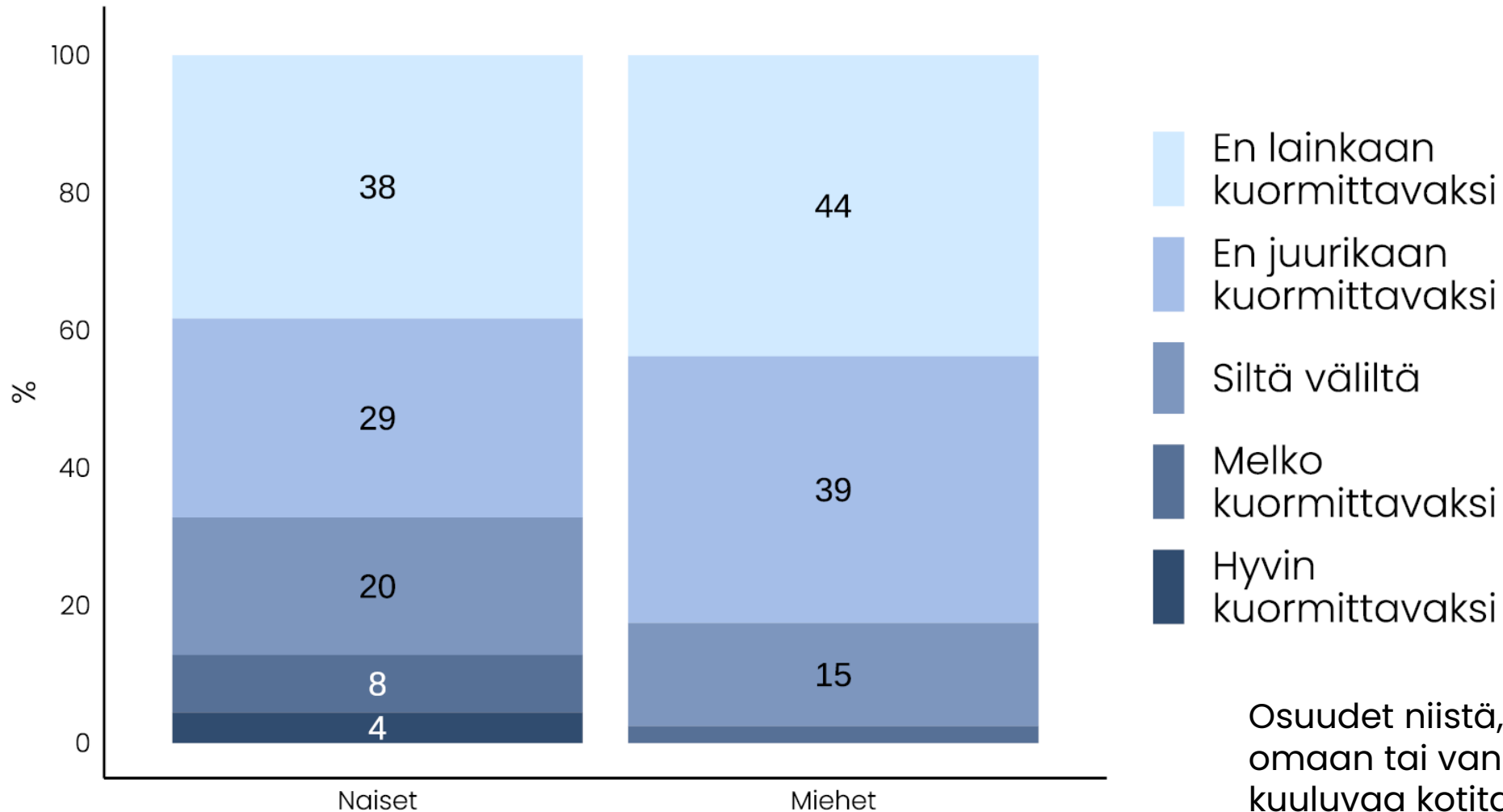
*Kaikki kolme kysyttyä avun muotoa: käytännön asiat, lastenhoito, itsestä huolehtiminen.

**Vaikuttaako 50+ läheisesi auttaminen
työssäkäyntiisi?**

**Tai jos et itse auta, tunnetko jonkun, jolla on
vaikeuksia /joiden on helppo yhdistää työ
ja auttaminen?**

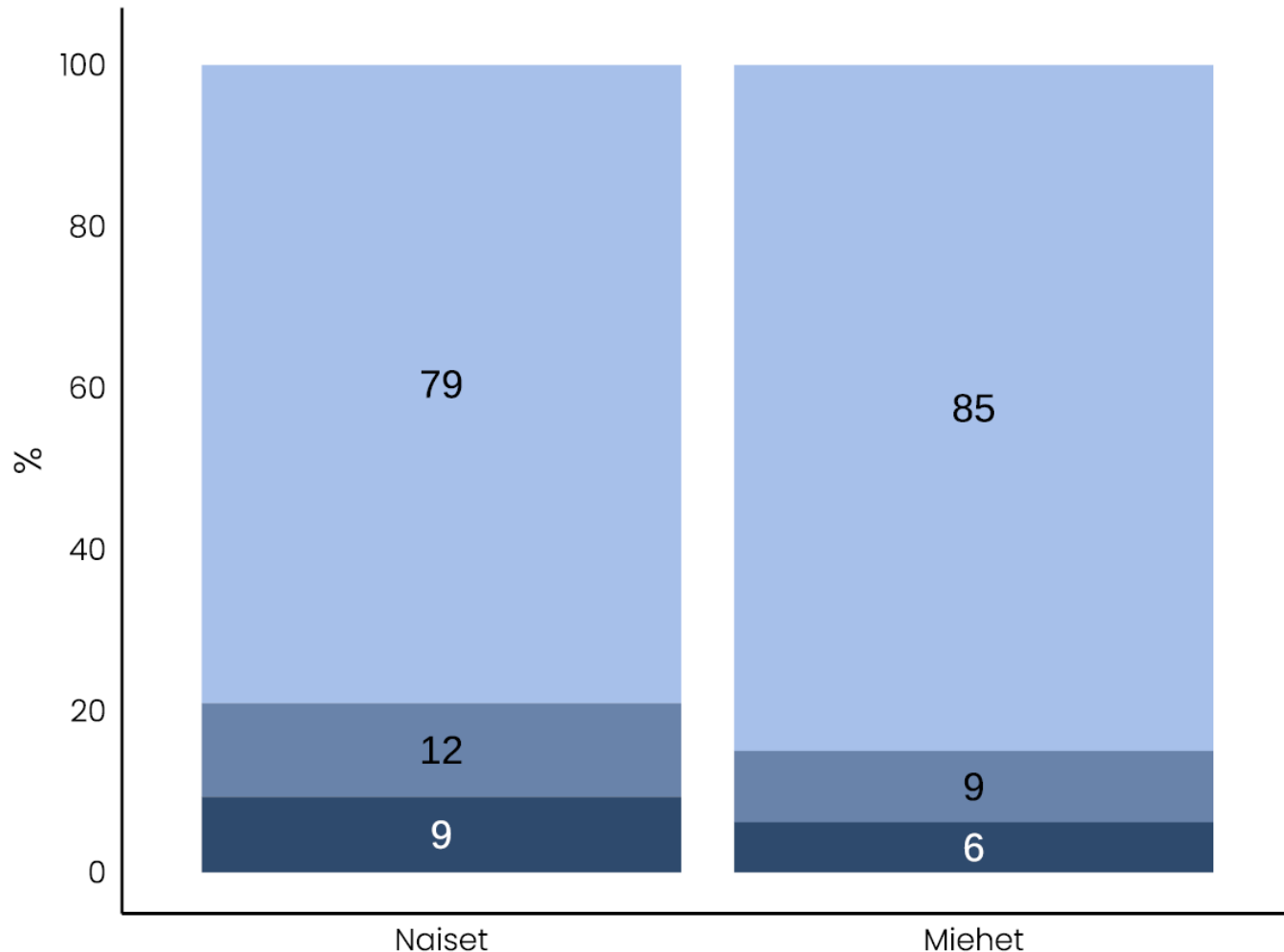
"Kun ajattelet kaiken antamasi avun kokonaisuutta, kuinka kuormittavaksi koet sen?"

N = 437

Osuudet niistä, jotka auttavat ainakin yhtä omaan tai vanhempaan sukupolveen kuuluvaa kotitalouden ulkopuolista henkilöä kotitöissä tai itsestä huolehtimisessa.

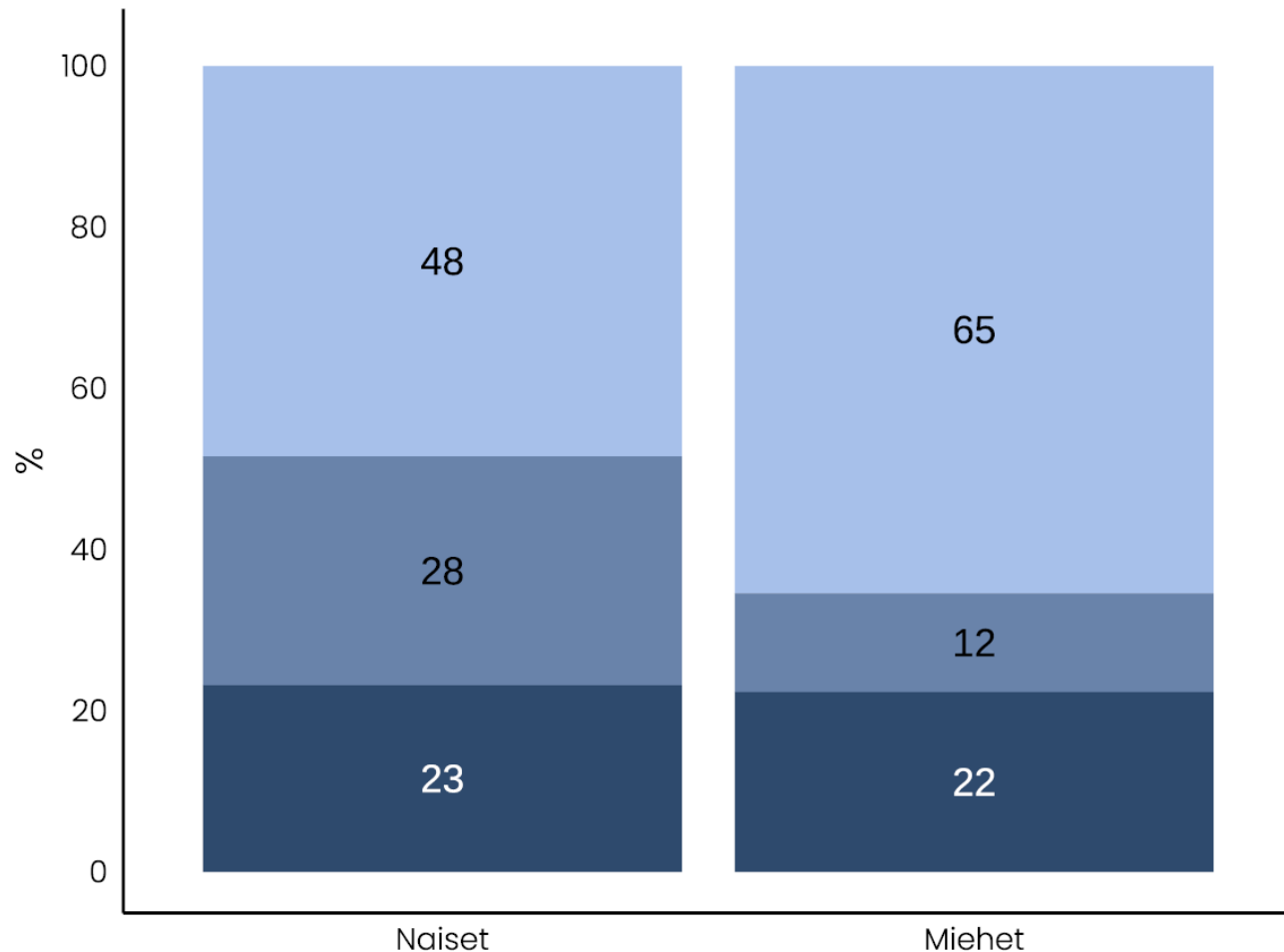
” Onko läheisesi auttaminen vaikuttanut siihen, miten suoriudut ansiotyössäsi?”

- Ei lainkaan tai erittäin vähän
- Jonkin verran
- Enemmän kuin jonkin verran

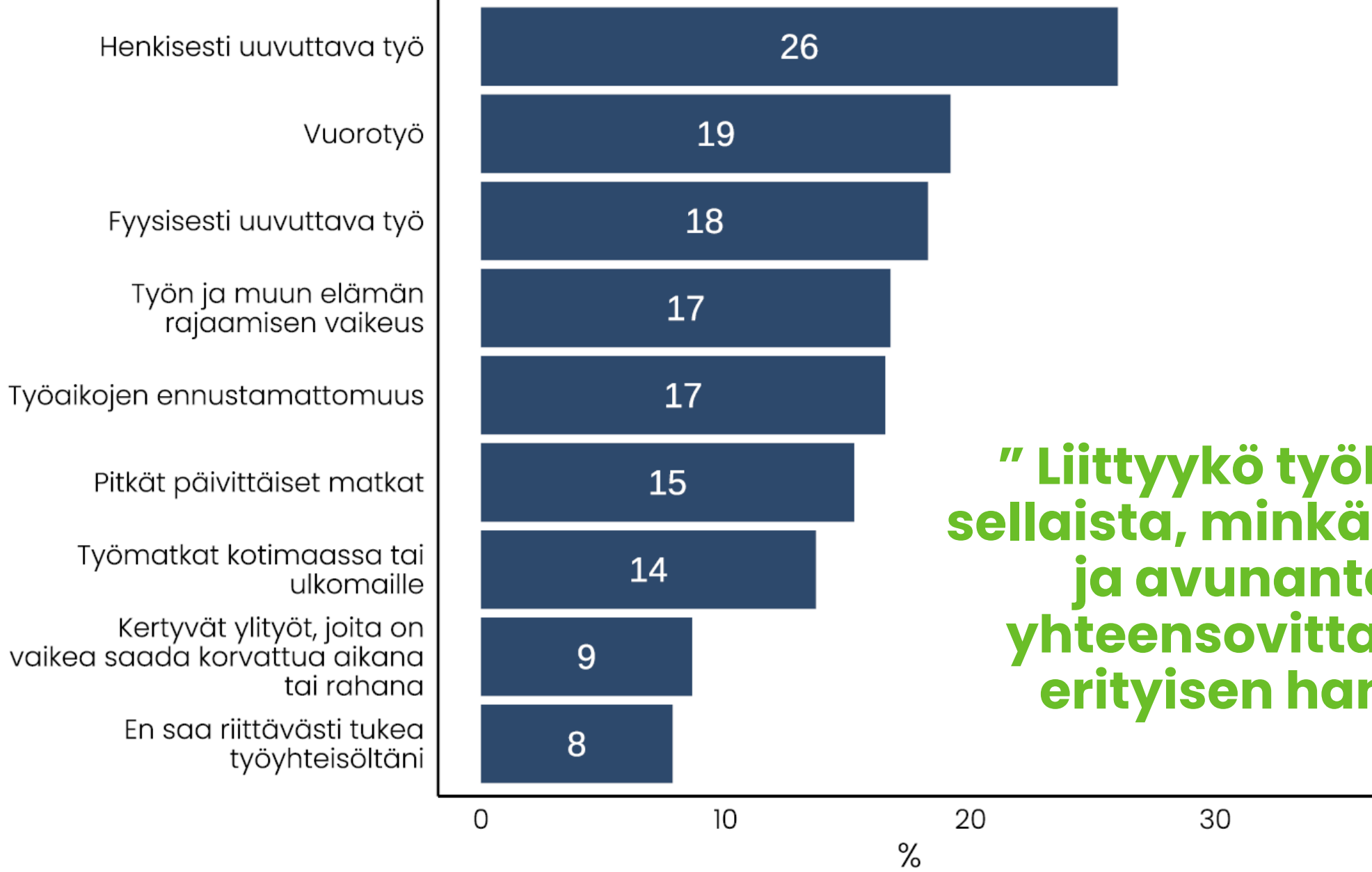
Osuudet niistä, jotka auttavat ainakin yhtä omaan tai vanhempaan sukupolveen kuuluvaa kotitalouden ulkopuolista henkilöä **kotitöissä tai itsestä huolehtimisessa.** ← ks. seuraava slide

” Onko läheisesi auttaminen vaikuttanut siihen, miten suoriudut ansiotyössäsi?”

- Ei lainkaan tai erittäin vähän
- Jonkin verran
- Enemmän kuin jonkin verran

Osuudet niistä, jotka auttavat ainakin yhtä omaan tai vanhempaan sukupolveen kuuluvaa kotitalouden ulkopuolista henkilöä **itsestä huolehtimisessa**.

” Liittyykö työhösi jotain sellaista, minkä vuoksi työn ja avunantamisen yhteensovittaminen on erityisen hankalaa?”

N = 437

Kyllä-vastausten osuudet (vrt. Ei/EOS) niistä, jotka auttavat ainakin yhtä omaan tai vanhempaan sukupolveen kuuluvaa kotitalouden ulkopuolista henkilöä kotitoissa tai itsestä huolehtimisessa.

Yhteenveto

- Noin kaksi kolmesta 50–69-vuotiaasta suomalaisesta on auttanut ainakin jotakuta läheistään kotitöissä vuoden aikana
- Hoivan antaminen on harvinaisempaa (n. joka kymmenes)
- Tyypillisintä on auttaa äitiään, lapsiaan tai isäänsä
- Noin puolet on auttanut ainakin yhtä ~50+ läheistä
- **Auttamista ei pääsääntöisesti koeta kuormittavana, eikä se vaikuta työssäkäyntiin**
 - → Mitä intensiivisempää auttaminen on, sitä kuormittavampaa ja sitä enemmän vaikuttaa
- **Henkisesti uuvuttava työ on yleisimmin mainittu tekijänä, joka työssä hankaloittaa auttamisen ja työn yhteensovittamista**
 - Vuorotyö heti toisena

Kiitos!

Kysymyksiä?
tiia.sorsa@vaestoliitto.fi

ALLI
PAASIKIVEN
SÄÄTIÖ

NetResilience

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Tanja Litmanen

FM, kirjailija

kokemusasiantuntija, etähoivaajana 25 vuotta

Etähoivaajan vuosi, esimerkkejä

Puolesta asiointia

Raha-asiat	sisko	isä
yhden laskun maksaminen	32	45
saldon tarkistaminen verkkopankissa	8	
muu pankkiasiointi tai aktivointi	6	4
laskuttajien klikkailu e-laskuttajiksi 8.3.2023 lähtien	9	7
avustamishetki laskujen maksamisessa	7	
tiedonhaku, pulman selvittäminen	6	
epäselvyydet; laskuttajan selvittäminen, aiheeton lasku tms.	5	

Verotus ja vakuutukset, puhelinliittymä	sisko	isä
henkilövakuutukset ja kodin vakuutukset; yhteydenotto tai muu toimenpide	1	7
verotuksen korjailu, esim. kiinteistötietojen muuttaminen	3	3
puhelinliittymä; yhteydenotto, toimenpide tai tiedustelu verkossa	2	1
verkkoasioinnissa avustaminen	1	

Kiinteistönhuolto ja kodinhoito

Kiinteistönhuolto	sisko	isä
piha- ja puutarhatyöt, taloon liittyvät askareet; lumi, polttopuut		47
omakotitalon piipun nuohous		13
auton huollontarpeen arviointi ja jatkojärjestely		2
ulko-oven eristäminen	1	1
asuinkiinteistöön liittyvä asiointimatka		1

Kodinhoitotyö	sisko	isä
imurointi ja lattian pyyhkiminen		4
pyykinpesu	6	23
petivaatteiden vaihtaminen	7	11
tyynyjen pesu	7	2
muu siivous tai puhtaanapito; jääkaappi, kellari, vessa ja sauna	4	65
korjausompelu		2
ruoanlaitto		9
kausivaaterumba; vaatteiden pesu ja laatikointi	4	5
tavarannaivausta eli poistoa		5
siivoustehtävässä ohjaaminen	2	

Kehon hoiva, harrastaminen, vapaa-aika

Kehon hoiva	sisko	isä
hiustenleikkaus	11	8
varpaankynsien leikkaus	9	6
sormien kynnet	6	1
selän ihon hoito		6

Harrastaminen ja vapaa-aika	sisko	isä
vertaisleirit, apurahat; tiedustelu ja hakeminen	5	
äänikirjojen tilaukset		5
junalippujen ostot verkossa	12	1
VR:n saattajapalvelun tilaaminen puhelimitse	3	1
yöpymisen varaaminen toiselle verkon kautta	2	
matkan järjestäminen ja organisointi	1	1
avustajana vaateostoksilla	3	1

Väestöpäivä 12.5.2026

Merja Vihersalo
PAM

Anne Kiiski
Kunta- ja hyvinvointialue-
työnantajat

Pasi Lankinen
Kela

Mervi Ruokolainen
Työterveyslaitos

Paneelikeskustelu:
Hoivaerätys – työpaikkojen tarpeet ja realiteetit?

Hoiva ja työnteko – Miten järjestyy työpaikalla?

Marko Rissanen
Henkilöstöjohtaja, DNA

Monimuotoiset perheet ja omaisten hoiva työelämässä

Tiina-Emilia Kaunisto
Kehittämispäällikkö, työelämä
Monimuotoiset perheet -verkosto

MONIMUOTOISET PERHEET

Kuka minä olen?

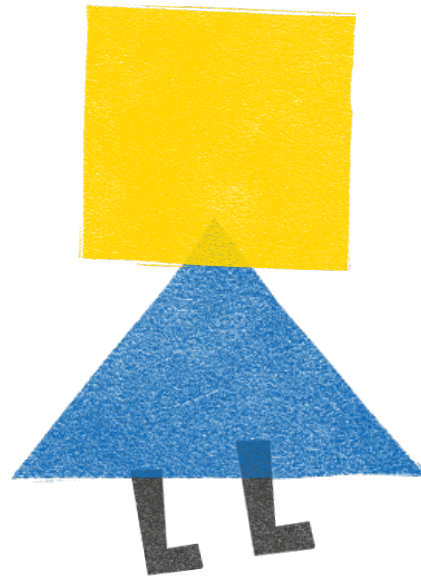
Tiina-Emilia Kaunisto

Kehittämispäällikkö, työelämä

● Vastuulla verkostossa mm.

- työelämävaikuttaminen
- työn ja perhetilanteen yhteensovittaminen
- työelämäsyrrjintä eri perhetilanteissa

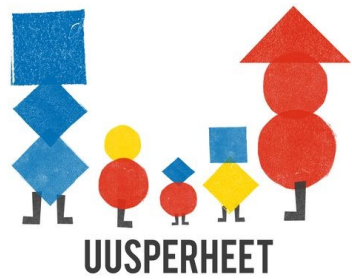
Muuta:

Tietokirjailija

Työyhteisösovittelija

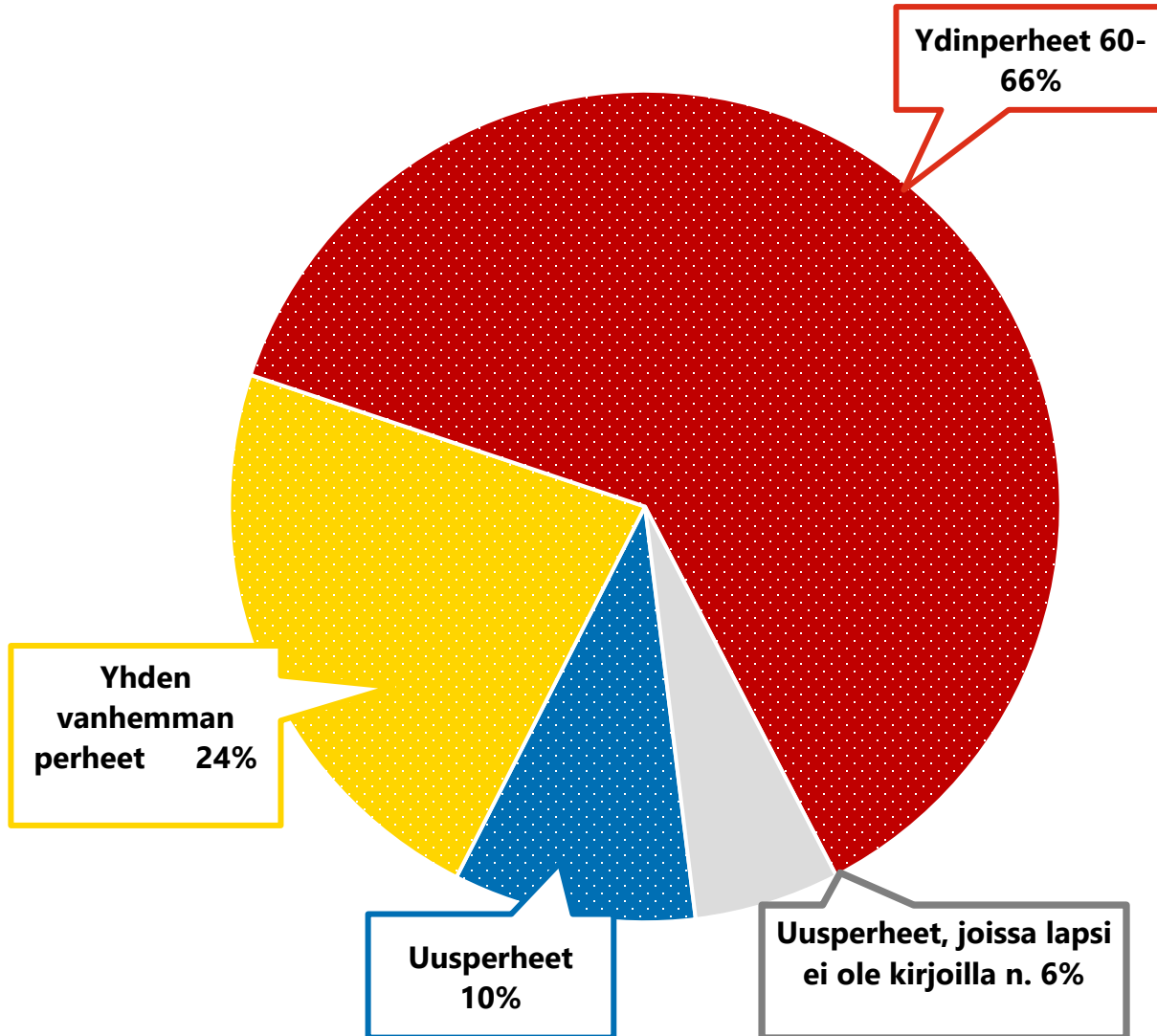
Neljäs tietokirja *Piilokiusaajat ympärilläsi* julkaistiin huhtikuussa

Monimuotoiset perheet -verkosto

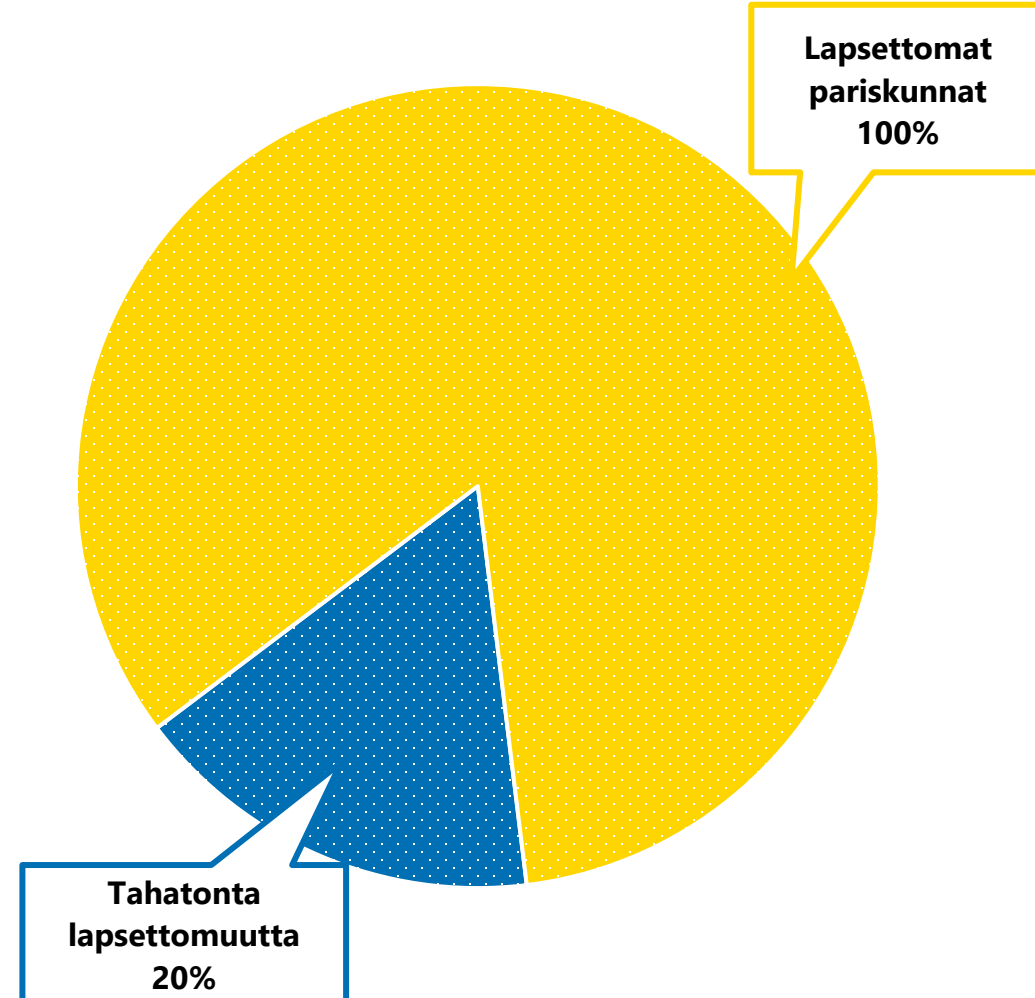

Vähintään joka kolmas perhe on monimuotoinen

Lapsiperheet

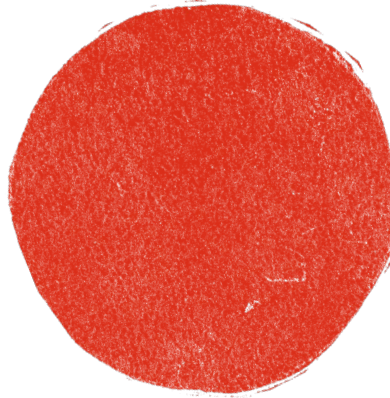
Lapsettomat pariskunnat

Monimuotoinen perhetilanne voi tuoda omaishoivatilanteeseen lisäkuormitusta.

Esimerkkejä:

- Yhden vanhemman perhe
 - Uusperhe, jossa on vastuu myös bonusvanhemmista tai -appivanhemmista
 - Ero- tai surukriisi perheessä
 - Kahden kulttuurin perhe (sukua ulkomailla)
 - Sateenkaariperheet (välit huonot lapsuuden perheeseen)
 - Tahattomasti lapsettoman apu ikääntyessä?
-

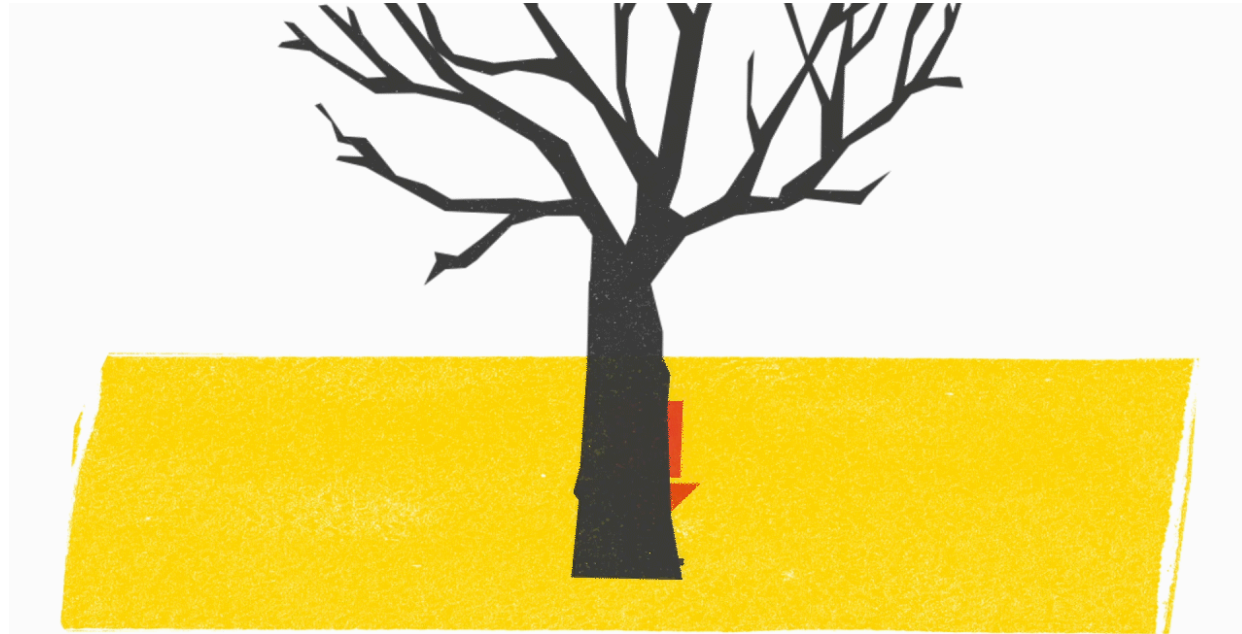

Myös lapsen erityistarpeet korostuvat monimuotoisissa perhetilanteissa.

Esimerkkejä:

- Vammaistukea saavissa perheissä eroriski on n. 28 prosenttia suurempi kuin muilla (Hiilamo & Ahola 2016)
 - Eroriski on suurempi myös matalammin koulutetuilla
 - Adoptioperheet ja perhehoitoperheet
 - Lapsikuolemaperheet
 - Kaksoset ja kolmoset syntyvät yleensä ennenaikaisesti
-

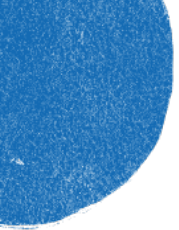
**Miten omaishoivan tilanteita
ratkotaan työelämässä?**

Työehtosopimuksissa on rajatusti ratkaisuja omaisten hoivaan

- Työehtosopimukset ohjaavat työyhteisöjen perheystävällisyyttä. Joissain työyhteisöissä sovitaan paremmin, mutta ei aina.
- Tarkastelen suurimpien alojen työehtosopimusten kirjauksia selvityksessä *Miten työehtosopimukset huomioivat perheet?*
- Selvityksestä julkaistaan päivitetty versio perjantaina 29.5.
- Nyt luvassa ennakkotietoa.

Sairaalan lapsen hoito, perhevapaa ja läheisen kuolema

- Kaikissa sopimuksissa on perhevapaan palkallisia päiviä synnyttävälle ja ei-synnyttävälle vanhemmalle.
 - Kaikista löytyy myös sairaan, alle 10-12-vuotiaan lapsen tilapäinen hoitovapaa.
 - Muutamissa sopimuksissa huomioidaan vanhempien vammaisten lasten äkillinen sairastuminen. Kahdessa kymmenestä on huomioitu myös lasten terveyteen liittyvät käynnit.
 - Saattohoitoa ei huomioida erikseen lainkaan. Palkallisia vapaita saa kuoleman tai hautajaisten yhteydessä, yleensä 1-2 päivää.
-
-

Aikuisten läheisten hoivatilanteet

- Omaishoidon 5 päivän vapaata **Ei** ole **palkallisena** missään suurimpien alojen työehtosopimuksessa.
- Muutamassa sopimuksessa on lyhyt palkallinen vapaa muiden läheisten kuin lapsen sairastuessa. Käytännössä vapaa on 1 päivä (2 päivää, jos matka on pitkä).
- Useat sopimukset mainitsevat mahdollisuuden palkattomiin vapaisiin työlainsäädäntömme perusteella. Mainituiksi tulevat pakottavat perhesyyt ja/tai omaishoidon vapaa.
 - Haaste: Pakottavista perhesyistä puuttuu esimerkiksi lapsiperheellistyminen ja läheisen kuolema.

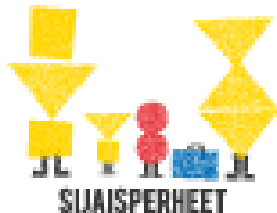
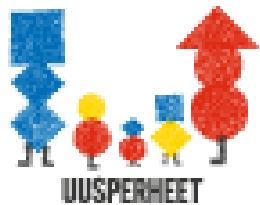
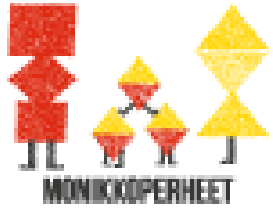
Tervetuloa selvityksen julkaisutilaisuuteen!

*Miten työehtosopimukset huomioivat
perheet? – Selvitys suurimpien alojen
sopimuksista 2026*

Julkaistaan: **Perjantaina 29.5.2026 kello
8.30-10, Teamsissä**

Pyydä ilmoittautumislinkki:

tiina-emilia.kaunisto@monimuotoisetperheet.fi

Kiitos!

tiina-emilia.kaunisto@monimuotoisetperheet.fi

 @monimuotoisetperheet

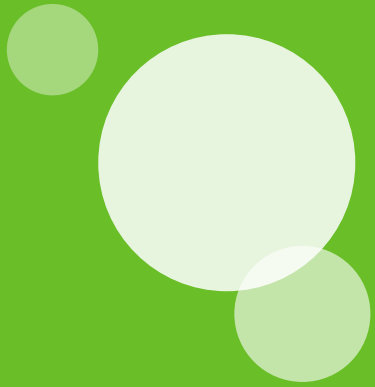
 @kaikkiperheet

 @kaikkiperheet

 Monimuotoiset perheet

www.monimuotoisetperheet.fi

Kiitokset!

Anna Kokko
Ohjelmapäällikkö, Hankkeen johtaja
anna.kokko@vaestoliitto.fi

Väestöliitto ry
Kalevankatu 16, PL 849, 00101 Helsinki
+358 50 342 0572

www.vaestoliitto.fi | [Blogi](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)